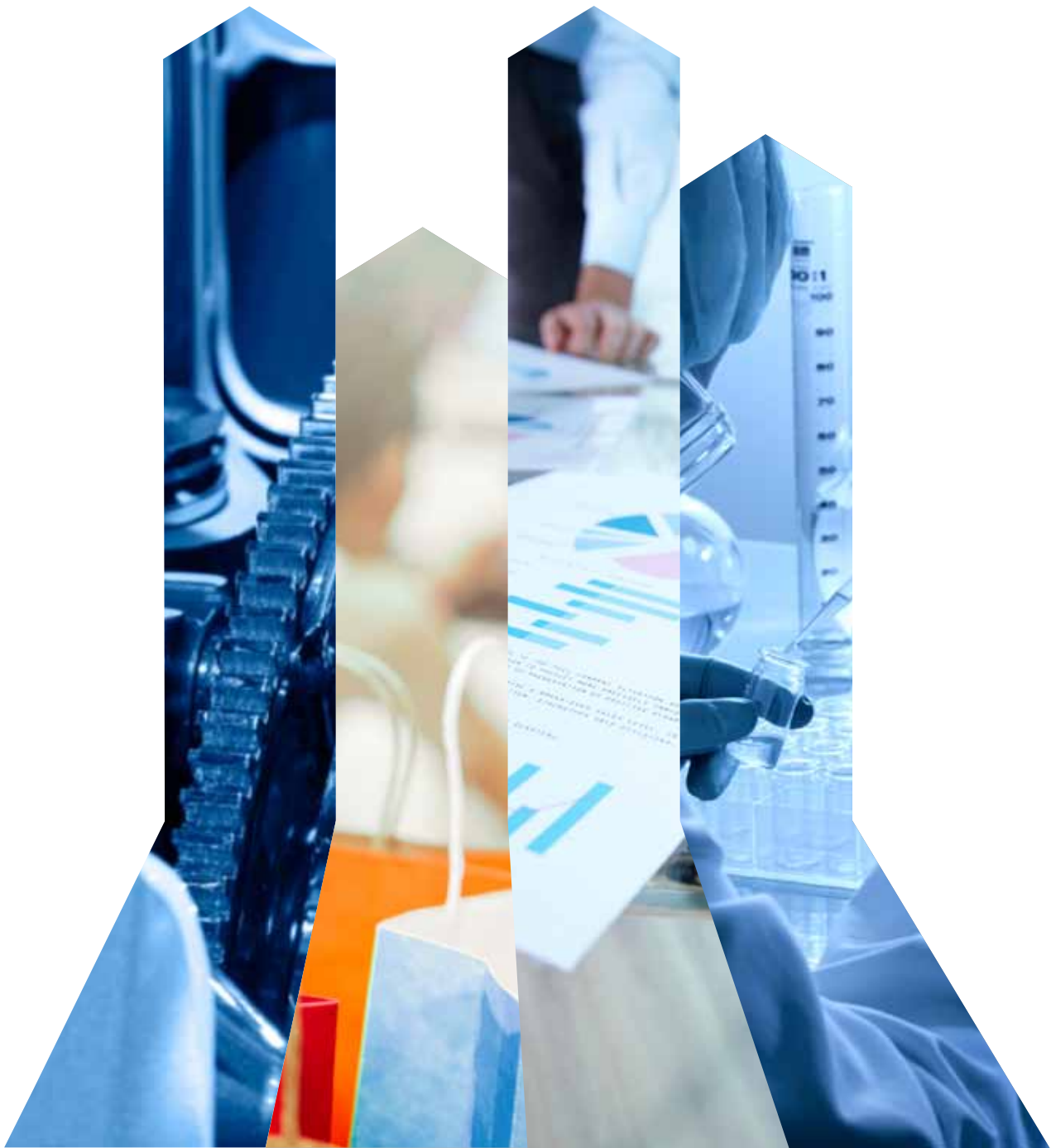

Průmyslová odvětví intenzivně využívající práv duševního vlastnictví a jejich příspěvek k ekonomické výkonnosti a zaměstnanosti v Evropské unii

Zpráva o odvětvové analýze Září 2013

Společný projekt Evropského patentového úřadu a
Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu

SHRNUTÍ

Průmyslová odvětví intenzivně využívající práv duševního vlastnictví a jejich příspěvek k ekonomické výkonnosti a zaměstnanosti v Evropské unii

Zpráva o odvětvové analýze Zář 2013

Společný projekt Evropského patentového úřadu a Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu

Předmluva

Inovace je jedna z oblastí, na které se vztahuje pět klíčových cílů stanovených v programu Evropa 2020, desetileté růstové strategii přijaté Evropskou unií s cílem vytvořit konkurenceschopnější hospodářství s vyšší zaměstnaností. Nikdy nebylo tak důležité podporovat „pozitivní koloběh“ vedoucí od investic do vědy a výzkumu k pracovním místům a procházející přes inovace, konkurenční výhody a ekonomickou úspěšnost, jako v dnešním světě stále globalizovanějších trhů a ekonomiky založené na znalostech. Tento proces závisí na několika různých faktorech, ale účinný systém ochrany práv duševního vlastnictví nepochybně patří k těm nejdůležitějším, a to vzhledem ke schopnosti duševního vlastnictví podněcovat nejrůznější formy tvořivosti a inovací napříč celým hospodářstvím.

Evropa má v této oblasti již dlouholetou tradici: evropské země hrály významnou roli při utváření moderního a vyváženého systému práv duševního vlastnictví, který nejenže zaručuje inovátorům patřičnou odměnu, ale také stimuluje konkurenci na trhu. Je však nezbytné zajistit, aby tento systém zůstal užitečným nástrojem i při zavádění nových inovačních politik zaměřených na dosažení těchto cílů. Současně s tím přichází z průmyslu požadavky po ukazatelích umožňujících měřit ekonomické dopady práv duševního vlastnictví. Navíc je vzhledem k otázkám, které se objevují ve veřejných diskusích v souvislosti s rolí duševního vlastnictví při podpoře inovací a kreativity, potřeba zajistit, aby byla poskytnuta fakta a číselné údaje zaručující, že takové diskuse budou založeny na správných podkladech.

Z tohoto důvodu se Úřad pro harmonizaci ve vnitřním trhu (OHIM), prostřednictvím Evropského střediska pro sledování porušování práv duševního vlastnictví, a Evropský patentový úřad (EPO) rozhodli spojit síly a provést tuto studii ve spolupráci s Evropskou komisí, konkrétně s Generálním ředitelstvím pro vnitřní trh a služby a s Eurostatem.

Bylo již realizováno několik studií týkajících se konkrétních práv duševního vlastnictví, průmyslových odvětví nebo zemí, ale studie OHIM-EPO je první, která kvantifikuje celkový přínos odvětví využívajících intenzivně práva duševního vlastnictví pro hospodářství EU, pokud jde o výrobu, zaměstnanost, mzdy a obchod s ohledem na významná práva duševního vlastnictví (patenty, ochranné známky, průmyslové vzory, autorská práva a zeměpisná označení). Nehledě na konzervativní přístup, který se odrazil v nekompromisně uplatňované metodice, mají hlavní výsledky velkou vypovídací schopnost: průmyslová odvětví, která intenzivně

využívají práv duševního vlastnictví, vytvářejí více než čtvrtinu pracovních míst a více než třetinu hospodářské činnosti v EU.

V EPO a OHIM doufáme, že tato studie se ukáže být užitečným zdrojem informací pro všechny cílové skupiny (např. tvůrce politik, úřady průmyslového vlastnictví, průmysl a akademickou obec). Počítáme s tím, že budeme údaje pravidelně aktualizovat, abychom byli schopni monitorovat budoucí trendy, a také doufáme, že studii rozšíříme, aby zahrnovala i další evropské země, které nejsou členy EU. Vzhledem k zajímavým poznatkům, které vyplývají z porovnání, bychom velmi přivítali obdobné studie týkající se jiných částí světa.

António Campinos
prezident OHIM

Benoît Battistelli
prezident EPO

Společný projektový tým

OHIM

OEB

Nathan Wajzman, hlavní ekonom**Nikolaus Thumm**, hlavní ekonom
(do června 2013)**Michał Kazmierczak**, ekonom**Carolina Arias Burgos**, ekonomka**Francisco García Valero**, ekonom**Antanina Garanasvili**, consultante en économie**George Lazaridis**, ekonom**Fabio Domanico**, ekonom**Geert Boedt**, datový analytik**Andrei Mihailescu**, asistent pro výzkum

Poděkování

Při zpracování této zprávy získali autoři užitečné informace z Úřadu průmyslového vlastnictví Spojeného království (UK IPO), z Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) a z Úřadu pro patenty a ochranné známky Spojených států amerických (USPTO), jehož dřívější zpráva o průmyslových odvětvích intenzivně využívajících práv duševního vlastnictví v USA byla první studií tohoto typu.

Eurostat, statistický úřad Evropské unie, poskytl cennou pomoc při zaplňování prázdných míst ve zveřejněných statistikách a při následném ověřování výsledků.

Za připomínky k návrhu zprávy autoři děkují Generálnímu ředitelství Evropské komise pro vnitřní trh a služby, Lordu Johnu Moggovi, předsedovi poradního výboru Evropského střediska pro sledování porušování práv duševního vlastnictví, Ianu Hargreavesovi, profesorovi digitální ekonomiky z Cardiffské univerzity, Tonymu Claytonovi, hlavnímu ekonomovi Úřadu průmyslového vlastnictví Spojeného království (UK IPO), a Mariagrazii Squicciarini, hlavní ekonomce z Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD).

Jeden z mandátů Evropského střediska pro sledování porušování práv duševního vlastnictví (dále jen „středisko“)¹ spočívá v poskytování průkazných údajů o vlivu a roli duševního vlastnictví v ekonomice Evropské unie (EU) a o tom, jak je vnímáno veřejností. Pro dosažení tohoto cíle provádí středisko program sociálně-ekonomických studií. Obdobně má také Evropský patentový úřad (EPO) za cíl zvyšovat povědomí o ekonomickém a sociálním významu systému průmyslového vlastnictví.

Tato zpráva, vypracovaná jako společný projekt úřadů OHIM a EPO a využívající dat poskytnutých ostatními úřady průmyslového vlastnictví, útvary Evropské komise a mezinárodními organizacemi, je první rozsáhlou studií vzniklou ze spolupráce obou institucí. Jejím cílem je poskytnout první širší a spolehlivé posouzení společného přínosu průmyslových odvětví, která intenzivně využívají různých druhů práv duševního vlastnictví jak pro ekonomiku EU jako celku, tak i pro ekonomiky jednotlivých členských států. Chorvatsko se stalo 28. členským státem dne 1. července 2013. Protože však na podzim 2012 a na jaře 2013, kdy byla prováděna analýza, nebyl pro Chorvatsko k dispozici dostatek údajů, zahrnuje studie pouze 27 členských států z období před červencem 2013.

1 - Středisko bylo převedeno pod Úřad pro harmonizaci ve vnitřním trhu (OHIM) na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 386/2012 ze dne 19. dubna 2012, které vstoupilo v platnost dne 5. června 2012.

Studie pokrývá širokou škálu práv duševního vlastnictví² – ochranné známky, patenty, průmyslové vzory, autorská práva a zeměpisná označení – a bere v úvahu řadu ekonomických ukazatelů, zejména hrubý domácí produkt (HDP), zaměstnanost, zahraniční obchod a mzdy. Zpráva neobsahuje žádná politická doporučení, protože to nespadá do její působnosti. Namísto toho je jejím cílem poskytnout průkazné údaje, které tvůrci politik mohou využít pro svou práci a které mohou sloužit jako výchozí materiál pro zvyšování veřejného povědomí o právech duševního vlastnictví v Evropě.

Studie si klade za cíl poskytnout výsledky srovnatelné s výsledky získanými pro ekonomiku USA. Použitá metodika je proto úzce spjata s metodikou, která byla použita v průkopnické studii zveřejněné v březnu 2012 odborem pro ekonomiku a statistiku Ministerstva obchodu Spojených států amerických a Úřadem USA pro patenty a obchodní známky (USPTO)³.

2 - Pokládáme za užitečné jasněji definovat některé termíny vztahující se k duševnímu vlastnictví, které jsou v této zprávě používány. „Duševní vlastnictví“ bývá obvykle, i když ne vždy, výsledkem inovací. Je to však širší pojem než „právo duševního vlastnictví“, protože zahrnuje i takové druhy znalostí jako obchodní tajemství nebo obchodní metody, které nejsou registrovány, a to buď proto, že příslušný právní systém jejich registraci neumožňuje, nebo proto, že firma se rozhodla ponechat je bez ochrany. V této studii je termín „práva duševního vlastnictví“ používán jako odkaz na pět práv zahrnutých do analýzy: patenty, ochranné známky, zapsané průmyslové vzory, autorská práva a zeměpisná označení.

3 - Pro zjednodušení je studie amerického ministerstva obchodu a USPTO uváděna v této zprávě jako „studie USPTO“.

Hlavní zjištění

Průmyslová odvětví, která intenzivně využívají práv duševního vlastnictví, přispívají z 26 % k zaměstnanosti v rámci EU a z 39 % k hrubému domácímu produktu EU

Průmyslová odvětví intenzivně využívající práv duševního vlastnictví jsou definována⁴ jako odvětví, v nichž jsou práva duševního vlastnictví, měřeno na jednoho zaměstnance, využívána nadprůměrně. Studie ukazuje, že do této kategorie spadá asi polovina evropských průmyslových odvětví. Je však třeba zdůraznit, že práva duševního vlastnictví do určité míry využívají všechna odvětví. Svým výhradním zaměřením na odvětví využívající práv duševního vlastnictví nadprůměrně tato studie pravděpodobně nedostatečně ocení skutečný přínos práv duševního vlastnictví pro evropské hospodářství⁵.

Prokázalo se, že průmyslová odvětví využívající intenzivně práv duševního vlastnictví dala v období 2008–2010 vzniknout téměř 26 % všech pracovních míst v EU, s tím, že v odvětvích hojně využívajících ochranné známky to bylo téměř 21 %, v odvětvích využívajících průmyslové vzory 12 %, v odvětvích využívajících patenty 10 % a menší procento vykazovala odvětví využívající autorská práva a zeměpisná označení⁶. V průměru bylo v daném období 56,5 milionu Evropanů zaměstnáno v odvětvích s velkou mírou využití práv duševního vlastnictví, přičemž celkový počet pracovních sil činil přibližně 218 milionů. Kromě toho bylo dalších 20 milionů pracovních míst vytvořeno v odvětvích dodávajících výrobky a služby do odvětví intenzivně využívající práv duševního vlastnictví. Bereme-li do úvahy nepřímá pracovní místa, pak celkový počet pracovních míst závislých na právech duševního vlastnictví vzrostl téměř na 77 milionů (35,10 %).

Za stejné období vygenerovala průmyslová odvětví intenzivně využívající práv duševního vlastnictví 39 % celkové ekonomické aktivity (HDP) EU v hodnotě 4,7 bilionů EUR. Tato odvětví se také podílela na většině obchodních výměn EU se zbytkem světa s tím, že odvětví využívající průmyslové vzory, autorská práva a zeměpisná označení vytvářela přebytek obchodní bilance.

Průmyslová odvětví využívající práv duševního vlastnictví také vyplácejí výrazně vyšší mzdy než jiná odvětví a mzdové zvýhodnění zde přesahuje 40 %. To je v souladu se skutečností, že přidaná hodnota na jednoho pracovníka je v odvětvích využívajících intenzivně práv duševního vlastnictví vyšší než v kterékoliv jiné oblasti hospodářství.

4 - Viz kapitola 4 s názvem Metodika.

5 - Je však třeba mít na paměti, že velkou část ekonomiky, zejména veřejný sektor, nelze považovat za intenzivně využívající práv duševního vlastnictví.

6 - Celkový příspěvek odvětví intenzivně využívající práv duševního vlastnictví je nižší než součet příspěvků odvětví využívajících ochranné známky, patenty, průmyslové vzory, autorská práva a zeměpisná označení, protože mnoho odvětví využívá ve zvýšené míře více než jeden druh práva duševního vlastnictví. Metodika studie však zaručuje, aby nedocházelo ke dvojímu započtení příspěvků jednotlivých průmyslových odvětví.

Příspěvek těchto průmyslových odvětví ke dvěma hlavním ekonomickým ukazatelům, zaměstnanosti a výrobě, je shrnut ve třech následujících tabulkách⁷.

Přímý přínos odvětví využívajících intenzivně práv duševního vlastnictví k zaměstnanosti

Právo duševního vlastnictví	Zaměstnanost	Podíl na celkové zaměstnanosti
Odvětví využívající intenzivně ochranné známky	45 508 046	20,8 %
Odvětví využívající intenzivně průmyslové vzory	26 657 617	12,2 %
Odvětví využívající intenzivně patenty	22 446 133	10,3 %
Odvětví využívající intenzivně autorská práva	7 049 405	3,2 %
Odvětví využívající intenzivně zeměpisná označení	374 345	0,2 %
Všechna odvětví využívající intenzivně práv duševního vlastnictví	56 493 661	25,9 %
Ekonomika EU celkem	218 400 733	

Kromě příspěvku k přímé zaměstnanosti vytvářejí průmyslová odvětví využívající práv duševního vlastnictví nadprůměrně také pracovní místa v jiných odvětvích, která sama práva duševního vlastnictví intenzivně nevyužívají, ale poskytují jim výrobky a služby jakožto vstupy pro jejich výrobní procesy. Při použití tabulek vstupů a výstupů zemí EU-27⁸, zveřejněných Eurostatem, je možné vypočítat tento nepřímý vliv na zaměstnanost v odvětvích využívajících práv duševního vlastnictví v menší míře. Výsledek je shrnut v následující tabulce, která uvádí členění podle přímých a nepřímých pracovních míst. Zahrneme-li do výpočtu nepřímá pracovní místa, podílejí se průmyslová odvětví intenzivně využívající práv duševního vlastnictví na pracovních místech v EU z 35,1 %.

7 - S cílem minimalizovat dopad chybějících údajů v ekonomických statistikách a vyhnout se nepřiměřenému zvýšení významu jednoho konkrétního roku, byly ekonomické ukazatele vypočteny jako průměr za léta 2008–2010.

8 - Tabulky vstupů a výstupů ukazují toky zboží a služeb mezi všemi odvětvími ekonomiky.

Přímý a nepřímý přínos odvětví využívajících intenzivně práv duševního vlastnictví k zaměstnanosti

Právo duševního vlastnictví	Zaměstnanost (přímá)	Zaměstnanost (nepřímá)	Zaměstnanost (přímá + nepřímá)
Odvětví využívající intenzivně ochranné známky	45 508 046	17 600 397	63 108 443
Odvětví využívající intenzivně průmyslové vzory	26 657 617	12 121 817	38 779 434
Odvětví využívající intenzivně patenty	22 446 133	12 738 237	35 184 370
Odvětví využívající intenzivně autorská práva	7 049 405	2 331 390	9 380 795
Odvětví využívající intenzivně zeměpisná označení	neuvádí se	neuvádí se	374 345
Všechna odvětví využívající intenzivně práv duševního vlastnictví	56 493 661	20 109 003	76 602 664

Kromě zaměstnanosti přispívají odvětví, která nadprůměrně využívají práv duševního vlastnictví, také k výkonnosti hospodářství, měřeno podle hrubého domácího produktu. Celkově je téměř 39 % HDP v EU vytvářeno těmito průmyslovými odvětvími s tím, že odvětví využívající intenzivně ochranné známky přispívají 34 %, odvětví využívající průmyslové vzory 13 %, odvětví využívající patenty 14 % a u autorských práv a zeměpisných označení je toto procento menší. Kapitola 6 přináší detailnější rozdělení přínosů těchto odvětví k vnitrostátnímu hospodářství členských států EU.

Přínos odvětví využívajících intenzivně práv duševního vlastnictví k HDP

Právo duševního vlastnictví	Přidaná hodnota / HDP (v milionech EUR)	Podíl na celkovém HDP v EU
Odvětví využívající intenzivně ochranné známky	4 163 527	33,9 %
Odvětví využívající intenzivně průmyslové vzory	1 569 565	12,8 %
Odvětví využívající intenzivně patenty	1 704 485	13,9 %
Odvětví využívající intenzivně autorská práva	509 859	4,2 %
Odvětví využívající intenzivně zeměpisná označení	16 134	0,1 %
Všechna odvětví využívající intenzivně práv duševního vlastnictví	4 735 262	38,6 %
HDP v EU celkem	12 278 744	

Srovnáme-li výsledky této studie EU s výsledky za USA, ukazuje se, že obě ekonomiky⁹ mají podobnou strukturu, jak lze vzhledem k obdobné úrovni jejich rozvoje očekávat. Avšak z hlediska přínosu odvětví intenzivně využívajících práv duševního vlastnictví jsou přínosy k zaměstnanosti a HDP o něco vyšší v EU: 26 % oproti 19 % u zaměstnanosti a 39 % oproti 35 % u HDP.

V obou studiích však představují největší podíl v oblasti zaměstnanosti i HDP odvětví využívající intenzivně ochranné známky, v USA za nimi následují odvětví využívající patenty a autorská práva a v EU průmyslové vzory, patenty a autorská práva. Obdobně je srovnatelné i mzdové zvýhodnění v těchto průmyslových odvětvích v porovnání s jinými odvětvími: 41 % v EU a 42 % v USA s tím, že na obou březích Atlantiku mají nejvyšší zvýhodnění odvětví využívající intenzivně autorská práva a patenty.

9 - Na rozdíl od studie USPTO, tato studie zahrnovala také průmyslové vzory. Protože většina z odvětví, která vykazují nadprůměrné využití průmyslových vzorů, také ve velké míře využívá ochranné známky nebo patenty, byla by v každém případě zařazena mezi odvětví intenzivně využívající práv duševního vlastnictví jako takových. Existuje však 13 odvětví zaměstnávajících v EU 3,4 milionů pracovníků, která intenzivně využívají výhradně průmyslové vzory. Kdyby byla tato odvětví vyjmuta z analýzy s cílem zajistit přesnou srovnatelnost s USA, pak by podíl, který mají průmyslová odvětví s napřiměřeným využitím práv duševního vlastnictví na zaměstnanosti v EU, představoval 24,3 %, což je stále více než výsledek dosažený ve studii USPTO.

Vzhledem k tomu, že v odvětvích, která nadprůměrně využívají práv duševního vlastnictví, vzniká, pokud jde o ekonomiku, 39 % HDP (včetně přidané hodnoty) a 26 % pracovních míst, je přidaná hodnota na zaměstnance v těchto odvětvích vyšší než ve zbytku ekonomiky. Ekonomická teorie udává, že je-li vše ostatní stejné, lze očekávat, že odvětví, kde průměrný pracovník produkuje více přidané hodnoty, bude vyplácet svým pracovníkům vyšší mzdy než v jiných sektorech. Proto je relevantní zkoumat, zda se tato vyšší přidaná hodnota odráží v příslušných mzdách v odvětvích intenzivně využívajících práv duševního vlastnictví.

Mzdy v těchto průmyslových odvětvích jsou skutečně vyšší než v odvětvích, která nevykazují intenzivní využívání práv duševního vlastnictví. Průměrná týdenní mzda v odvětvích využívajících intenzivně práv duševního vlastnictví činí 715 EUR v porovnání s 507 EUR v odvětvích, v nichž jsou práva duševního vlastnictví méně využívána, což představuje rozdíl 41 %. Toto „mzdové zvýhodnění“ činí 31 % v odvětvích využívajících průmyslové vzory, 42 % v odvětvích využívajících ochranné známky, 46 % v odvětvích využívajících zeměpisná označení, 64 % v odvětvích využívajících patenty a 69 % v odvětvích využívajících autorská práva.

Průměrné náklady na zaměstnance v odvětvích využívajících intenzivně práv duševního vlastnictví (2010)

	Průměrné náklady na zaměstnance (EUR týdně)	Mzdové zvýhodnění (v porovnání s odvětvími využívajícími práv duševního vlastnictví v menší míře)
Industries grandes utilisatrices de marques	719	42 %
Industries grandes utilisatrices de dessins et modèles	666	31 %
Industries grandes utilisatrices de brevets	831	64 %
Industries grandes utilisatrices de droits d'auteur	856	69 %
Industries grandes utilisatrices d'indications géographiques	739	46 %
Toutes industries grandes utilisatrices en DPI confondues	715	41 %
Industries peu utilisatrices en DPI	507	
Toutes industries confondues (reprises dans les SSE)	589	

Nakonec je zkoumána úloha, kterou hrají odvětví využívající intenzivně práv duševního vlastnictví v zahraničním obchodě EU. Převážná část obchodu EU se odehrává v oblasti těchto průmyslových odvětví. Na první pohled může být poněkud překvapující, že tak vysoký podíl dovozů spadá do oblastí nadprůměrně využívajících práv duševního vlastnictví¹⁰. Je to proto, že i odvětví produkující takové komodity, jako je energie, využívají ve velké míře práv duševního vlastnictví, zatímco na druhé straně existuje také mnoho aktivit, u nichž je míra využití práv duševního vlastnictví nižší, a které jsou neobchodovatelné¹¹. Z tohoto důvodu je 88 % dovozů do EU tvořeno výrobky z průmyslových odvětví, která práva duševního vlastnictví intenzivně využívají. U vývozů z EU je tento podíl ještě vyšší a dosahuje 90 %.

EU jako celek měla deficit obchodní bilance ve výši přibližně 174 miliard EUR čili 1,4 % HDP. Vzhledem k tomu, že odvětví intenzivně využívající práv duševního vlastnictví jako celek mají vyšší podíl na vývozu než na dovozu EU, pozitivně přispívají k obchodní bilanci EU¹². EU má deficit obchodní bilance, pokud jde o výrobky odvětví s nadprůměrným využitím ochranných známek a patentů, který je do určité míry kompenzován obchodními přebytky v odvětvích využívajících ve velké míře autorská práva, průmyslové vzory a zeměpisná označení.

Níže uvedená tabulka souhrnným způsobem představuje obchodní výměny v oblasti průmyslových odvětví intenzivně využívajících práv duševního vlastnictví a vychází z údajů za rok 2010¹³.

Zahraníční obchod EU v odvětvích intenzivně využívajících práv duševního vlastnictví

Právo duševního vlastnictví	Vývoz milionů EUR	Dovoz milionů EUR	Podíl na vývozu	Podíl na dovozu	Čistý vývoz milionů EUR
Odvětví využívající intenzivně ochranné známky	1 023 981	1 158 860	75,5 %	75,7 %	-134 879
Odvětví využívající intenzivně průmyslové vzory	724 292	703 586	53,4 %	46,0 %	20 707
Odvětví využívající intenzivně patenty	957 748	1 049 795	70,6 %	68,6 %	-92 047
Odvětví využívající intenzivně autorská práva	57 051	41 727	4,2 %	2,7 %	15 325
Odvětví využívající intenzivně zeměpisná označení	10 577	1 836	0,8 %	0,1 %	8 741
Odvětví využívající intenzivně práv duševního vlastnictví celkem	1 226 015	1 351 890	90,4 %	88,3 %	-125 875
Odvětví využívající práv duševního vlastnictví v menší míře	130 585	178 640	9,6 %	11,7 %	-48 055
OBCHOD EU CELKEM	1 356 600	1 530 530	100 %	100 %	-173 930

10 - Obě průmyslová odvětví spadající podle klasifikace NACE do oddílu 06 – Těžba ropy a zemního plynu – jsou odvětví, která intenzivně využívají práv z patentů.

11 - Například odvětví služeb, jako jsou odvětví zařazená do oddílu 86 (činnosti související se zdravotní péčí) nebo 96 (ostatní osobní služby) klasifikace NACE. Tyto služby jsou obvykle spotřebovávány v místě svého vzniku.

12 - Další způsob, jak pohlížet na tuto skutečnost, je říci, že odvětví intenzivně využívající práv duševního vlastnictví představují 89 % veškerého zahraničního obchodu EU, ale pouze 72 % deficitu jeho obchodní bilance.

13 - Stejně jako u zaměstnanosti a HDP nelze údaje za pět práv duševního vlastnictví sčítat, abychom získali celkovou hodnotu za odvětví, která intenzivně využívají práv duševního vlastnictví, protože mnoho odvětví využívá více než jeden typ práv duševního vlastnictví.

Metodika a údaje

Velká část této zprávy, konkrétně kapitola 4 a příloha 7.1, se věnuje dokumentování metodiky studie, a to ze dvou hlavních důvodů:

- 1) Vzhledem ke složitosti zpracování velkého množství údajů z 27 členských států, které je obsaženo v několika velkých databázích, bylo zapotřebí nové a vysoce odborné metodiky porovnávání údajů.
- 2) V zájmu transparentnosti je důležité poskytnout co možná nejdůkladnější popis metodiky.

Dalším charakteristickým rysem této studie je velmi rozsáhlá škála databází a jiných datových zdrojů, které byly použity k určení průmyslových odvětví intenzivně využívajících práv duševního vlastnictví a k vyhodnocení jejich přínosu z hlediska zaměstnanosti, HDP a ostatních ekonomických ukazatelů. Úplný seznam je uveden v kapitole 4.

Navíc byly v případě potřeby použity údaje za dané odvětví týkající se třetích zemí, zejména pro odhad objemu obchodování s výrobky nesoucími zeměpisné označení.

Aby bylo možné určit, která průmyslová odvětví využívají práv duševního vlastnictví nadprůměrně, byly databáze rejstříků Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu a Evropského patentového úřadu sloučeny s komerční databází ORBIS¹⁴. Výsledná sloučená databáze obsahovala údaje o přibližně 240 tisících společnostech, včetně počtu ochranných známek Společenství, zapsaných průmyslových vzorů Společenství a patentů přihlášených každou ze společností, spolu s klasifikací odvětví a různými finančními a hospodářskými proměnnými pro každou z nich, a poskytovala soubor údajů, který může být použit v budoucích podrobnějších studiích.

Pomocí této databáze byl pro každé odvětví vyčíslen počet ochranných známek, průmyslových vzorů a patentů připadajících na jednoho zaměstnance a odvětví, která překročila průměrné hodnoty vycházející z tohoto měření, byla považována za odvětví intenzivně využívající práv duševního vlastnictví. Číselné údaje byly vypočteny na úrovni EU, vnitrostátní záznamy společností v databázi nebyly brány do úvahy. Tento přístup,

14 - ORBIS je databáze finančních informací o evropských společnostech poskytovaných společností Bureau van Dijk, která je založena na údajích získaných z podnikových záznamů v obchodních rejstřících nebo z obdobných záznamů v různých zemích.

částečně vynucený datovými omezeními, byl však odůvodněný předpokladem, že odvětví definované jako intenzivně využívající práv duševního vlastnictví na základě svých zápisů práv duševního vlastnictví na úrovni EU bude obdobně považováno za intenzivně využívající práv duševního vlastnictví v případě, že by byla zahrnuta i jeho vnitrostátní práva duševního vlastnictví připadající na jednoho zaměstnance.

Základním předpokladem, o němž se opírá metodika použitá v této studii, spočívá v tom, že míra, do jaké průmyslové odvětví intenzivně využívá práv duševního vlastnictví, představuje charakteristiku, která je danému odvětví vlastní, bez ohledu na to, kde se nachází¹⁵. Při posuzování přínosu jednotlivých odvětví k ekonomice se měří pracovní místa a HDP vytvářené daným odvětvím v jednotlivých členských státech a v EU, a nikoliv původ výchozího práva duševního vlastnictví.

Pokud například automobilová společnost se sídlem v zemi A postaví montážní závod v zemi B, pak takto vzniklá pracovní místa a vytvořená přidaná hodnota zvyšují ekonomiku země B. Proto není možné na základě samotné studie vyvodit žádné závěry o tom, jak inovativní je určitá země. Vyšší příspěvek odvětví využívajících ve větší míře patenty by stejně tak mohl být důsledkem rozhodnutí o tom, kam umístit výrobu, která byla přijata v jiné zemi.

Kapitola 7 uvádí, ze které země pocházejí patenty, ochranné známky a průmyslové vzory z databáze použité pro tuto studii, a přináší statistické údaje o podílu pracovních míst v odvětvích využívajících práv duševního vlastnictví, která byla v každém členském státě vytvořena ve společnostech majících sídlo v jiném členském státě nebo mimo EU.

15 - Výjimkou je zeměpisné označení, které je analyzováno podle jednotlivých zemí.

www.epo.org

www.oami.europa.eu

